

लहना

व्यवसायिक पत्रकारिता, थौया आवश्यकता

LAHANA WEEKLY

वा:पौ

सा:गु भिंगु मरिचरिया निति
लुमंका दिसँ ।लक्ष्मण रामाल 'चिलिंमि'
प्रोप्राइटर

लाखा छँ

LAKHA CHHEN

सोह्रखुटे, वडा नं. १६, येँ, फोन नं.: ८३६०७५८

थुकि दुने

बुद्ध महापरिनिर्वाण धुका.....
राजु शाक्य -२नेवा टोन (लवज) व: धका:
रिजेक्ट याना ह:गु ई लुमनावल
अनुप शाक्य -३नेवा:तयर्स हे थ:गु मांभाय् ल्हायगु त्व:ता
वनाच्वंगु दु
लक्ष्मण नेवा: -३न्हूपुस्ताय् नेपालभाषाया पत्रकारिता अफ्न नं
हस्तान्तरण जूगु खनेमदुनि
सुनीव बज्राचार्य -३बुद्ध व बौद्ध
प्रा. सुवर्ण शाक्य -४

राग, द्वेष व मोहया हुनि संसार ध्वस्त जुइ

सुनीता मानन्धर -५

साहित्य
विमलप्रभा वज्राचार्य
राजुराम मुनक:मि
ईश्वरीमैयाँ श्रेष्ठ -६

मातृभाषाया पत्रकारपिन्त त:धंगु हाथ्या:

न्हापांम्ह मातृभाषाया पत्रकार धर्मादित्यया र्खँय् पत्रकारतय्गु मंका: एक्येबद्धता

लहना संवाददाता

नेवा: पत्रकारतय्गु राष्ट्रिय संगठन नेवा: पत्रकार राष्ट्रिय दबूया खसालय् दैयुदसथें थुगुसी नं धर्मादित्य धर्माचार्यया बुदिंया दिं बखलाथ्व चर्तुदर्शी कुन्हु मातृभाषा पत्रकारिता दिवस त:जिक हन । थुगुसी मातृभाषा पत्रकारिता दिवस हंगु धइगु प्यक्व:गु ख: । नेवा: पत्रकार राष्ट्रिय दबू नीस्वने धुंका: न्हापांगु दैय् धर्मादित्य धर्माचार्य नेपालभाषाया न्हापांम्ह पत्रकारकथं वय्क:या बुदिं हनेगु ज्या या:गु ख:सा अनं ब्यापक रुप सहलह ब्याका: दबू नीस्वंगु निदें क्यंगु इलिनसें मातृभाषा दिवसया रुपय् हनेगु ज्या मदिकक याना वयाच्वंगु ख: ।

नेवा: पत्रकार राष्ट्रिय दबूपाखें ल्हवना वयाच्वंगु मुद्दा मध्ये छगू मू मुद्दा धइगु धर्मादित्य धर्माचार्ययात नेपा:या मातृभाषाया न्हापांम्ह पत्रकारया रुपय् घोषणा याय्गु ख: । थ्व हे इवलय् थगुने नेपा:या आदिवासी जनजाति पत्रकारतय्गु त:जिगु राष्ट्रिय स्तरया मातृभाषा पत्रकारिता सम्मेलन याना: धर्मादित्य धर्माचार्ययात नेपा:या आदिवासी जनजातिया "न्हापांम्ह मातृभाषाया पत्रकार" धका: घोषणा याय् त:ला:गु ख: ।

नेवा: पत्रकार राष्ट्रिय दबूपाखें ल्हवना वयाच्वंगु मुद्दा मध्ये छगू मू मुद्दा धइगु धर्मादित्य धर्माचार्ययात नेपा:या मातृभाषाया न्हापांम्ह पत्रकारया रुपय् घोषणा याय्गु ख: ।

धर्मादित्य धर्माचार्ययात मातृभाषाया न्हापांम्ह पत्रकार घोषणा याय् थुंका: थुगु मुद्दायात अफ्न प्रभावकारीकथं स: थ्यय्केगु इवलय् थुगुसी यलया मांभाय् पुच:लिसे जाना: न्हापांखुसि नेवा: पत्रकार राष्ट्रिय दबूपाखें मातृभाषा पत्रकारिता

दिवस हंगु दु । अथे हे थुगुसी पत्रकारतय्गु आधिकारीक नापं महत्वपूर्णगु संगठनत नेपा:या पत्रकारतय्गु मंका: संगठन "नेपाल पत्रकार महासंघ"या न्वकू दीलिप थापामगर, नेपा:या आदिवासी जनजाति पत्रकारतय्गु मंका: संगठन "नेपाल आदिवासी जनजाति पत्रकार महासंघ"या नाय: डण्ड गुरुड उगु हे कथं मधेसी समुदायया प्रतिनिधित्व याना वयाच्वंगु मधेसी पत्रकार समाजया नाय: मोहन सिंह पाहांकथं ब्वति कयादीगु ख:सा वय्क:पिन्सं धर्मादित्य धर्माचार्ययात नेपा:या न्हापांम्ह पत्रकारया रुपय् स्थापित याय्गु निति थ:पिन्सं नं मा:गुकथं जाय्गु जुइ धका: बचं बियादीगु ख: । उकथया पत्रकारतय्गु संगठनपाखें धर्मादित्य धर्माचार्ययात मातृभाषाया न्हापांम्ह पत्रकारया रुपय् स्वीकार याना: एक्येबद्धता प्वकेगु ज्या जूगु धइगु महत्वपूर्णगु ज्या ख: ।

यल महानगरपालिकाया प्रमुख चिरिवाबु महर्जन मूपाहांया थासं न्ववानादिसें धर्मादित्य धर्माचार्यया बारे यल महानगरया स्कूलया पाठ्यक्रमय् दुथ्याकेगु बचं बियादीगु धइगु नं तसकं महत्वपूर्णगु खँ ख: । थीथी संचार माध्यम ज्या यानादीपिं पत्रकारिपं

त्यं ७ पेजय्

कोथुननी समस्यायात कया: मन्त्री अर्यालयात ध्यानाकर्षण

लहना संवाददाता

येँया केन्द्रविन्दुकथं जुयाच्वंगु पुलांगु व महत्वपूर्ण थाय् असनय् कोथु बहा: स्यंका: ब्यापारिक भवन (बिजनेस कम्प्लेक्स) दय्केगुगुगु गुथि संस्थानपाखें जुयाच्वंगु ज्यायात कया: स्थानीयवासीलिसें सम्पदाप्रेमिपिन्सं तसकं विरोधया नापनापं अन जुयाच्वंगु ज्यायात कया: भूमि व्यवस्था, सहकारी तथा गरीबी निवारण मन्त्री पद्मा अर्यालयात ध्यानाकर्षण याकगु दु ।

असंया भिन्त्यागूगु शताब्दीइ

दय्कात:गु कोथुननि स्यंका: गुथि संस्थानपाखें ब्यापारिक भवन दय्केगु कत: यानाच्वंगु दु । थुकियात कया: पुरातात्विक महत्वं जा:गु बहा: संरक्षण याय्मा:गुतर उकियात हे थुना: ब्यापारिक भवन दय्केगु ज्या जुइत्यंगुलिं थुकियात याकन हे दिकेमाल धका: मन्त्री अर्यालयात संघीय सांसद जीवनराम श्रेष्ठ, रामवीर मानन्धर, नेवा: न्हयलुवालिसें सम्पदाप्रेमी उमेश स्थापित, रविन्द्र श्रेष्ठलिसंया ब्यक्तित्वपिन्सं नापलाना: उकथं ध्यानाकर्षण याकगु ख: ।

त्यं ७ पेजय्

तान्व:या पासा
कुल्फी
भपिया दिसँ ।
Himalayan
Ice

धौ दुरु ध्य: बटर व
क्रिम बजारय् उपलब्ध दु

सुर्वाचिनायक नगरपालिका, वडा नं.: १, सिक्टर धन्सार, ख्वप
९८४२३५३७५१, ९८१३३४९०१५, ९८१०६६८७२५

बाल हेल्पलाइन-नेपाल

कहाँ पनि बालबालिका

हेल्प, शिसा दुर्लभवापर, परिचरका, श्रम वा जीव लोषण जदिथ
हराम, फेल परे, दुर्घटना, अज्ञान-बजार, अपहरण, जोखिम परे वा कसुली
हवा कञी-सामाजिक सहयोग आवश्यक परे १०९८ ला कलपर्क जरी ।

पैसा नलाउने फोन
१०९८
(दश-नौ-आठ)

बालबालिकाको आत्मसुकाभिन उद्धार, रक्षण, संरक्षण तथा पत्राचार सेवाका लागि

काठमाडौं विराटनगर पोखरा इटौरी नेपालगञ्ज

१०१३३५६६६ १०१३३५६६६ १०१३३५६६६ १०१३३५६६६ १०१३३५६६६

१०९८ (दश-नौ-आठ)

सम्पादकीय

मिडिया काउन्सिल सम्बन्धी विधेयक लित का

सरकार संघीय संसदय न्ह्यब्वयत्यंगु मिडिया काउन्सिल विधेयकयात कया: नेपाल पत्रकार महासंघालिसं संसदया विपक्षी दलतयूसं तक तसकं विरोध यानाचवंगु दु। थुक्रियात कया: नेपाल पत्रकार महासंघं न्हापांगु चरणया शान्तिपूर्ण आन्दोलनयात कया: सरकारं वास्ता मयायुवं महासंघं निगूगु चरणया आन्दोलनया घोषणा या:गु दु। महासंघं मिडिया काउन्सिल सम्बन्धि विधेयक संसदय न्ह्यब्वइगु दिनस विरोध प्रदर्शन यायगु नं क्व:छयूगु दु।

‘स्वस्थ, स्वतन्त्र, मर्यादित व उत्तरदायी पत्रकारिताया विकास व सम्बर्द्धन यासं पत्रकारिताय पेशागत आचरण कायम यायगु’ धका: सरकारं थुक्रथं मिडिया काउन्सिल सम्बन्धि विधेयक संसदय न्ह्यब्वय त्यंगु ख:। पिने स्वयबलय थ्व तसकं हे जायज खनेदुसां थुक्रिया अन्तरंग धा:सा तसकं ग्यानापुस्सेचवंगुलिं थुक्रियात कया: छचाखेरं विरोध जुयाचवंगु ख:।

विशेष याना: उगु विधेयकया दफा १६य छुं नं आमसञ्चार वा पत्रकारयात उजुरी कायत वा उजुरी हे म्वायकं थ:म्हेस्यां हे छानवीन यायफइगु अधिकार सम्पन्न जुइ। अथे हे दफा १७कथं काउन्सिलं सञ्चारगृह व पत्रकारपिन्त जाँचबुझ यायगु व दफा १८कथं दण्ड, सजाय बीफइगु खं न्ह्यथनात:गु दु। दफा १८य स्पष्ट यानात:गु दु कि जाँचबुझ यायगु इलय सुनां नं मर्यादा व प्रतिष्ठाय लिचव: लाइगु खनेदुसा काउन्सिलं सम्बन्धित आमसञ्चार माध्यम, प्रकाशक, सम्पादक, पत्रकार वा सम्वाददातायात नीन्याद्व:निसं भिगू लखतक जरिवाना यायफइ।

अथे हे मस्यौदाया दफा ५०य पत्रकार व सञ्चारमाध्यमं याय मज्यगु ज्याया ब्याख्या यासं थीथी संघीय इकाइया स्वापुतिइ लिचव: लाइगु बुखं च्व:सा उक्रियात अपराध धका: नालात:गु दु। राष्ट्रियताय लिचव: लाइगुकथंया समाचार च्व:सा पत्रकार वा सञ्चारगृहयात दोषी ठहर याना: छगू करोडतकाया जरिवाना व भिन्त्यादंतक जेल सजाय जुइफइ। थ्व स्वयां त:धंगु खं ला उजुरी कायगु, पुर्पक्ष यायगु व दोषी ठहर यायगु ज्याया नितिं आ: स्वतन्त्र न्यायपालिका म्वालीगु जगू दु। थुक्रिया फुक्क ज्या सरकार मातहतया ज्याकूकथं मिडिया काउन्सिल व आमसञ्चार प्राधिरणथं जा:गु ज्याकुथिं याइ। थुक्रिं नं स्पष्ट जुयाचवंगु दु कि सरकारया नियत छु ख: ?

देशय तत:धंगु ह्युपा:या नितिं, अधिकार कुण्ठत जुइगु इलय अधिकारया नितिं स: तयगु ज्या याय मालीबलय, अफ्न सरकारया प्रतिपक्ष जुइगु इलय सञ्चार माध्यम हे छगू ल्वाभ: जुइगु खंयात मनन् याइगु पार्टी व उक्रिया जिम्मेवार नेतातयत आ: वया: नैर जिम्मेवार व राष्ट्रियता विरोधी खनाचवंगु दु। थ: सत्ताय थ्यनीबलय फुक्कं विरोधी जक खनीगु मानसिकताया हुया छवयमा:गु दु। पत्रकार व सञ्चार माध्यम गबले नं राष्ट्रियता विरोधी, विकास विरोधी जुइ फइमखु धइगु मान्यतायात स्थापित यायगु नितिं नं थजा:गु विधेयकयात कया: विरोध यायमा:गु थौंया आवश्यकता ख:।

त्वमिपिन्त इनाप

लहना वा:पतिइ लेख, रचना, रिपोर्ट व समाचार छवयादीफइ। छिक्रपिसं छवयादीगुयात थुगु वा:पतिइ थाय बिचाचवना। पिदंगु च्वसुयात उचित पारिश्रमिक बीगु नं सुचं बिचाचवना।

लहना वा:पौ

भोछेँ, यँ

lahana.news@gmail.com

बुद्ध महापरिनिर्वाण धुंका.....

राजु शाक्त्य

महामानव बुद्धया महापरिनिर्वाण कुशीनगरया शालवनय जुल, वैशाख पुनिह, रात्रीया स्वंगूगु पहरय। वया लिपा शोकाकूल मल्ल राज खल: व देशवासीत म्व:म्व: बुद्धया अन्तिम दर्शन यायत वल। गुलिसिं विलाप नं यात। बुद्धया शरीर अग्नि मध्य, च्याके मफयाचवन।

पावाय चवना बिज्यानाचवमह महाकाश्यप महास्थविरयात छम साधु बुद्ध महापरिनिर्वाणया खबर न्यंकल। न्ह्य न्हु दयुंथुंका जुयाचवन, बुद्ध महापरिनिर्वाण जुयाबिज्या:गु। महाकाश्यप थ: शिष्यापिलिसे राजगृहपाखे स्वया: वनाचवंगु इलय लँ दथुइ थ्व दु:खद खबर न्येमा:गु ख:। छम भिक्षु बुद्धया निर्वाणयात कया: लसता प्वकल। महामानव बुद्धया अवसानं मन ची मफया: गुलिं भिक्षुत नुग: मिछंका खवयाचवन। शोकमन भिक्षुतय पुचलय व भिक्षु थथे धयाचवन - “भिक्षुत! भ्रूत न्ह्याबलें थथे याय मज्यू, अथे याय मज्यू धका: गनीमह, न्वाइमह मन्त। आ: ला भन् हे याउंसे च्वन नि।” थ्व न्यना: भिक्षु महाकाश्यप अजू चाल कि बुद्ध परिनिर्वाण जुयाबिज्या:गु छुं दिन हे जक जुल विनय पालना मयाईपिं भिक्षुत पिहां वयुंकेल। बुद्ध शासनय याकन हे विग्रह पिहां वइगु जुल धका: तायका: वसपोल चिन्तित जुया बिज्यात। थथे धा:मह भिक्षु वृद्ध जुइका: बुद्ध शासनय दुहांव:मह वीर्यहीनमह लानाचवन।

महाकाश्यप कुशीनगर थ्यन। बुद्धया पार्थिव शरीर दर्शन याना: स्वचा: चा:हिला बिज्यात। अनलि बुद्धया देह थ:थ:महं च्यात। भिक्षु महाकाश्यप थाकुक्क नियम पालना यानाचवनेगुलि हे सन्तोष तायका बिज्याइमह ख:। गृहस्थीतय छैँछैँय वनेगुली तापाना च्वनीमह ख:। शरीर, वचन व मन चञ्चल मयासं ध्यानय लीन जुयाचवनीमह वीर्य बल्लामह धुतंगधारी ख:। थ्व हे गुण व चरित्रया हुनिं बुद्ध स्वयमं नं महाकाश्यपयात च्वछाया बिज्याइगु ख:।

बुद्ध भिक्षुया खं न्यना: ब्याकुल जुयाबिज्या:मह भिक्षु महाकाश्यपं बुद्ध देशना याना बिज्या:गु धर्म व विनययात बुद्ध शासन चीरस्थायी यायगु हेतु संग्रह यायमा:गु प्रस्ताव भिक्षु संघ न्ह्य:ने तयाबिज्यात। व प्रस्ताव संघपाखे अनुमोदन जूसैलि थ:गु नेतृत्वय संगायना यायगु भाला क्वबिना बिज्यात। थुगु संगायना बुद्ध महापरिनिर्वाणया स्वला लिपा राजगृहया वेभार पर्वतया सप्तपीर्ण गुफाय जुल, गुगु न्ह्यलातक न्ह्यात। थ्व संगायनाया दाता जुजु अजातशत्रु ख:।

थुगु संगायनाय न्यास:मह भिक्षुपिन्सं ब्वति काल। थुकी वर्षी वर्षतक बुद्धया उपस्थापक जुया: सेवा याना बिज्या:मह भिक्षु आनन्द नं दुतिने खन। बुद्ध परिनिर्वाण जुयाबिज्या:गु चा:तकक ज्ञान लायगुली चुके जुयाचवमह भिक्षु आनन्द प्रथम संगायनाय थ्व हे हुनिं ब्वति काय मखनिगु जुल। भिक्षु आनन्द थुक्रिया नितिं अयोग्य

जुल। संगायना ब्वति काईपिं ४९९ खात। आनन्दयात सन्ताप जुल। व्यथित मन बहनी लिबाक्क शयन यायत खाताय ग्वतुल। मन चीगु कुत: यानाचवन। व हे इलय थ:गु छयं फुगय मला:गु व तुति नं लासाय मलानाचवंगु वा: चाल। वसपोलयात नं व हे चान्हय ज्ञान लाभ जुल। थुगु तथ्य भिक्षु संघया न्ह्य:ने पुष्टि जुल, अलय वसपोल संगायनाय सहभागी जुया बिज्यात।

वसपोल बहुश्रुतमह भिक्षु ख:। अलय थ:म्हेस्यां न्यनातइगु खं बांलाक्क लुमंका तयफूमह ख:। प्रथम संगायनाय धर्मया विषयया खं फुक्क कनेगु अहम् जिम्मेवारी नं वसपोल फयाबिज्यात। विनयया खं भिक्षु

खं कुला मन्यन।

बुद्ध परिनिर्वाण धुंका: धर्म व विनय संग्रह यायत संगायना यायमा:गु ऐतिहासिक घटनाया इवलय आदरपूर्वक न्ह्य:थनेबह:मह मेमह भिक्षु ख: चुन्द स्थविर।

निगण्ठनाथ पुत्र (महावीर)या मृत्यु लिपा वया अनुयायीतय दथुइ कलह ब्वलन। ईपिं कुचा दला: निथ्व: जुल। थ्वजा:गु घटना बुद्ध शासनय नं वयफु धइगु ग्या:चिकु वसपोल सुमं च्वने मफुत। भिक्षु आनन्दया थाय वन। निगण्ठनाथ पुत्रया मृत्यु बुद्धयात कनेब:हगु समाचार ख: धइगु तायका: आनन्द भिक्षु चुन्दयात थ:नाप शास्ताया थाय ब्वना यंकल।

परिनिर्वाणया अन्तिम इलय भगवान शास्तां धर्म व विनययात कया: शंका दुसा न्यं धका: भिक्षु संघयात धया बिज्यात। शास्तां स्वक्व:तक न्यना बिज्यात, सु छम भिक्षुपाखे छगू हे नं न्ह्यस: मव:।

उपालयाके न्येगु ज्या जुल।

भिक्षु आनन्दयात उपस्थापक जुइगु प्रस्ताव भिक्षु संघपाखे हे व:बलय आनन्द तत्काल थुक्रियात स्वीकार याना बिज्या:। वसपोल बुद्धया न्ह्य:ने च्यागु शर्त तयाबिज्या:गु ख:। भिक्षु संघया हे न्ह्य:ने शर्त तयमा:गुया आधार पुष्टि यायत बुद्ध न्ह्यस: तया बिज्यात। भिक्षु आनन्दया स्पष्टीकरण न्यनालिं बुद्ध उपस्थापक नियुक्ति यानाबिज्या:गु ख:।

भिक्षु आनन्दया च्यागु शर्तमध्ये छगू शर्त थ:गु अनुपस्थितिइ भगवान शास्तां सुयात उपदेश/ओवाद बिचाबिज्या:गु जूसां वयात हाकनं छक्क थ:त कनाबिज्यायमा: धयागु ख:। अथे जूगुलिं बुद्धपाखे देशित गुलि नं उपदेशत दु, व फुक्क इतिवृत्तान्त भिक्षु आनन्द स्यू। ईपि फुक्क बांलाक्क हे लुमका नं तयाबिज्या:गु दु।

परिनिर्वाणया अन्तिम इलय भगवान शास्तां धर्म व विनययात कया: शंका दुसा न्यं धका: भिक्षु संघयात धया बिज्यात। शास्तां स्वक्व:तक न्यना बिज्यात, सु छम भिक्षुपाखे छगू हे नं न्ह्यस: मव:।

अथे हे भिक्षु आनन्दयात नं बुद्ध क्षुद्राणुक्षुद्र (चिचिधंगु) नियमत ‘जिं मदयुंथुंका: हिला यंकूसां ज्यू’ धका: उजं दयका बिज्या:गु ख:। आनन्द न्यन हे जक। ‘गजा:गु गजा:गु नियमत हिले ज्यूगु ख: ले शास्ता?’ धका: आनन्द जिज्ञासा तया बिज्या:। परिनिर्वाण लिपा थ्व हे खंय भिक्षु आनन्दया आलोचना जुल कि शास्तां न्येगु ह्व:ता: बिचा बिज्या:सा थ्व

भिक्षु चुन्द अविवादन यानालिं शास्ताया न्ह्य:ने निगण्ठनाथ पुत्र मदुगु खं कनाबिज्यासं छम उत्तराधिकारी घोषणा यायत इनाप यानाबिज्यात। बुद्ध भिक्षुपिं दथुइ धर्मया विषयसं छुं हे दुविधा व आशंका दु ला? धका: न्यना बिज्यात। थथे समस्या मदु धइगु लिस: वल। भिक्षुपिं फुक्क परिशुद्ध धर्मय थ:त प्रतिष्ठित यानाचवतलय भिक्षु संघय कलह पिमज्वइगु ध्वा:थुइक कनाबिज्यात। थ: य:य:थे जुल, धर्मय प्रतिष्ठित जुइमफुत धा:सा ब्वलंगु विवाद ज्यंकेत उत्तराधिकारी छुं नं याय फइमखु

धका: शास्तां आज्ञा दयका बिज्यात। बरु धर्मया फुक्क खँत अर्थ व व्यञ्जनयात नियमानुसार मिलेयाना: छथाय संग्रह यायगु व संगायना यायगु उपाय कना बिज्यात। निगण्ठनाथ पुत्रया अनुयायीतय दथुइ तसकं कलह जुया वसेलिं निक्व:गु खुसी नं भिक्षु चुन्द आनन्दनाप बुद्धया दर्शन यायत बिज्यात। थुगु पालय बुद्ध बोधिपक्षीय धर्मया उपदेश बिचाबिज्यात। ल्वापु जुइगुया कारण, शान्त यायगु विधि, नापं छथासं च्वनेबलय मिलय जुयाचवनेगु (साराणीय धर्म) कना बिज्यात। विवाद ब्वलंसा सामूहिक निर्णय यायगु व बहुमत निर्णय यायगु सुभ्रव नं वसपोल बिचा बिज्यात। चुन्द भिक्षु सारिपुत्रया किजा ख:।

बुद्धया नश्वर देह भ्रम जूसैलि थीथी अस्थिधातु पिहां वल। अस्थिधातु इनाकायगु खँय विवाद ब्वलन। गुन्हेस्यां थ:पिनिगु भूमि बुद्ध परिनिर्वाण जुयाबिज्यागुलिं थ:पिनिगु अधिकार स्थापित जुइ धका: दावा यातसा गुन्हेस्यां थ:पि बुद्धया परिवारजन धाल। अन्तत: बुद्धिमान्मह द्रोण ब्राह्मण फुक्क अस्थिधातु ब्वथला: इनाबिल, समस्याया शान्तिपूर्ण निदान यात। संगायना याना: बुद्ध देशित धर्म व विनययात सुरक्षित याय फूगुया कारण भिक्षु संघय विवाद मवल।

बुद्ध शासनय हालिमहालि जुइत स्व:मह भिक्षु देवदत्तया हुनिं बुद्धया हे जीवनकालय हे संघभेद खनेदुगु ख:। अलय थुगु दुस्साहस या:मह देवदत्तयात जुजु अजातशत्रुया साथ नं दुगु ख:।

नेवा टोन (लवज) वः धकाः रिजेक्ट याना हःगु ई लुमनावल

अनुप शाक्य

थुगुसिया 'लहना न्यू जेनिथ पत्रकारिता सिरपाः' जितः ब्यूगुलिं दकल्य न्हापां लहना परिवारयात यक्व यक्व सुभाय् देछानाच्चना । थुगु सिरपाः काय्थुकाः जिगु मनय् थीथी खँत लुमना वल ।

जिगु पत्रकारिता ख्यलय् यानागु अनुभव लुमना वल । पत्रकारिता ख्यलय् प्रवेश यानागु ई लुमना वल । छगु दशकं मयाय्थुकल थुगु ख्यलय् जुयागु । न्हापा यानागु संघर्ष लुमना वल । सञ्चारया ख्यलय् दकल्य न्हापां छगु एफ.एम.पाखे ज्याइवः न्ह्याकाः पलाः तयागु

'लहना' वाःपौपाखे जिगु योगदानयात वाः चाय्काः थुगु सिरपाः वीगु बिचाः यानादिल । छगुकथं थःम्हेस्यां यानागु कर्मया फल प्राप्त जगुथे ताय्का । उकिं लहना वाःपौया प्रकाशक नृपेन्द्रलाल दाई, व्यवस्थापक सुरेन्द्रभक्त दाई लिसें सम्पूर्ण लहना परिवारयात दुनुगर्लानिसें सुभाय् बियाच्चना । लिसें थौंकन्हय् आबद्ध जुयाच्चनागु 'नेपालमण्डल' टेलिभिजनया सकल परिवारया गुणया निरितिं न सुभाय् देछानाच्चना । थुगु सञ्चारया ख्यलय् न्हापांनिसें आःतक ग्वाहालि यानादीपिं सकल गुरीपिं, पासापिं व शुभचिन्तकपिन्त न आभार ब्यक्त यानाच्चना । थुकथंया सिरपाः वा सम्मान जिमित छगु लसता

खः । उगु इलय् छम्ह नेवाः सञ्चारकःमिं जितः (छम्ह नेवाःयात) नेवा टोन (लवज) वः धकाः रिजेक्ट याना हःगु लुमनावल । उवल्य् छगु संकल्प याना, जिं नेपालभाषाया ख्यलय् हे छुंयाना क्यने । अनं लिपा नेपालभाषाया ज्याइवः न्ह्याकागु उगु अनुभव, ज्याइवः न्ह्याकेत चिकुगु इलय् नं बर्हिनि ९-१०ताः इलय् एफ.एम. वनेगु संघर्षया अनुभव जक मखुसे ग्वाहालि यानादीपिं पासापिं व एफ.एम.या पासापिलिसे न्हिलाः, ख्याः यानाः ई छ्यानागु अनुभव नं छसिकथं जिगु न्ह्यपुया मेमोरी हाकनं छक्वः लुमना वल । सायद थजाःगु संघर्ष व अनुभवया हुनिं हे जुइ

दइगु हे जुल, लिसें अफ नं थुगु ख्यलय् याना वनेमाःगु यक्व दिन धइगु वाः चाय्काः न्ह्याः वनेगु निरितिं छगु हौसला व उर्जा प्राप्त जगु दु । छम्ह पत्रकार जक मखु जि छम्ह शिक्षक नं जगु हुनिं नेवाः समाजयात, थुकिया गतिविधियात सकारात्मक ढंगं प्रस्तुत याय्गु निरितिं छगु जिम्मेवारी थप जगु दु थुगु सिरपालं । थःगु जिम्मेवारी पूर्वकेगु कुतः सदां यानाच्चने, नेपालभाषायात थकाय्त, नेवाः समाज, संस्कृति, सम्पदा, अधिकारया निरितिं निरन्तर ज्या यानाच्चने, सत्यया लैय् न्ह्यानाः थःगु पत्रकारिता धर्म सदां यानाच्चने । सुभाय् ।

नेवाःतय्सं हे थःगु मांभाय् ल्हाय्गु त्वःता वनाच्चंगु दु

लक्ष्मण नेवाः

नेपालभाषाया रंगीन वाःपौ 'लहना' न्यादै फुनाः खुदै क्यंगु लसताय् जगु ज्याइवःया दथुइ नेपालभाषा, कला, संस्कृतिया लिसें नेवाः जातिया पहिचान ल्यकेगु निरितिं यानागु ज्याया कदर यासें गगु 'लहना पञ्चवीर सिरपाः' जितः लःल्हात, उकियात कयाः लहना परिवारयात यक्व यक्व सुभाय् देछानाच्चना । दकल्य न्हापां ला लहना वाःपौ मदिक्क पिहां वयाच्चंगुलिं लहना वाःपौया पुचःयात यक्व यक्व भिन्तुना देछानाच्चना ।

नेपालभाषाया ख्यलय् यक्व हाथ्याः दुसा नं उकियात कयाः नेवाः गुथिया पुलापिं पासापिं जानाः थुगु वाःपौयात निरन्तर पिथनेगु ज्या जुयाच्चन, उकिं जितः तसकं गौरव महसूस जुयाच्चंगु दु । लहना वाःपौपाखे गगु स्तरीयता दु, उकियात ल्यकाः मचाःमगाःगुयात पूर्ति याना वनेफय्मा धकाः कामना यानाच्चना ।

राजनीतिकथं तःधंगु ह्युपाः वयाः थौंकन्हय् देशय् गणतन्त्र पलिस्था जुइथुंय्गु खःसा नं नेपालभाषा व नेवाःतय्त अफ नं बेक्व मिखां स्वयाच्चंगु दु । थजाःगु इलय् नं लहना गुकथं न्ह्याःवनाच्चंगु खः, व छगु तर्धंगु अदम्य साहस खः धाःसा पाइमखु ।

थौंकन्हय् जातीय पहिचानया खँ वयाच्चंगु इलय् नेवाःतय्सं हे थःगु मांभाय् ल्हाय्गु त्वःता वनाच्चंगु दु । भीगु मांभाय् बुलुहुं न्हना वनाच्चंगु अवस्थाय्

दु । थजाःगु इलय् लहना परिवारपाखे नेवाः जाति व नेपालभाषायात मतिना याइपिं भाषाप्रेमि व संघसंस्थाय् ज्या यानाच्चंगु जक मखु, नेवाः उद्यमी, व्यापारी व्यवसायी लिसें थीथी क्षेत्रय् ज्या यानाच्चंगु मुनेगु वातावरण तयार यानाः सहलह मुँज्या याःसा बांलाइ । भीगु भाषा, कला, संस्कृतियात ब्यापक याना यंकेगु निरितिं वय्कःपिनिगुपाखे नं यक्व ग्वाहालि काय्फइ । नापं वय्कःपिं थुकियात कयाः न्ह्याबले उत्सुक हे जुयाच्चनी ।

जि वासः याय्गु इवल्य् अमेरिका वनागु खः । अन न्यागु खगु नेवाः परिवारलिसे नापलाय्गु ह्वःताः चूलात । अन च्वनाच्चंगु नेवाःतय्सं थः मस्तय्त नेवाः भाय् ल्हाकातःगु दु । थ्व तसकं गौरवया खँ जुल । अथे हे अन भीगु थीथी कला, संस्कृति, संस्कारयात म्वाकातय्गु ज्या जुयाच्चंगु दु । तर भीथाय् धाःसा भीगु कला, भाषा, संस्कृतिया संरक्षण व सम्बर्द्धन याय्गु निरितिं तःधंगु हाथ्याः जुयाच्चंगु जिं खना । लिसें न्ह्यु पुस्तायात हस्तान्तरण याय् मफयाच्चंगुलिं थुकथंया समस्या वयाच्चंगु जिं ताय्काः । थुकियात नं ध्यानय् तयाः लहनां ज्याइवःत याना यंकी धइगु भलसा कयाच्चना । थ्व याय् माःगु हे ज्या नं खः ।

अन्तय्, लहना पञ्चवीर सिरपाः काय्दयाः जि तसकं लय्ताया, लिसें लहना थःगु पलाखय् मदिक्क न्ह्याः वनेफय्मा धकाः भिन्तुना देछानाच्चना । सुभाय् ।

न्हूपुस्ताय् नेपालभाषाया पत्रकारिता अफ नं हस्तान्तरण जगु खनेमदुनि

सुजीव बज्राचार्य

“लहना केशव-कृष्णबदन मातृभाषा सिरपाः” लःल्हानाः काय् दयाः जि अतिकं लय्ताया ।

मातृभाषा पत्रकारिताय् ताःई न्ह्यःनिसें ज्या यानाच्चनागुलिं थथे मातृभाषा सिरपाः नां दुगु सिरपाः काय् दुगुलिं छखे लसता व्वलंगु दुसा मेखे मातृभाषा पत्रकारकथं भीसं यानाच्चनागु नेपालभाषा पत्रकारिताया थीथी पंगःत गुकथं चीकेगु धइगु न्ह्यसःचिं नं न्ह्यःने दंगु दु ।

नेपालभाषा पत्रकारिता अफ नं छगु मिशन पत्रकारिता तिनि । व्यवसायिक पत्रकारिता जुइफूगु मदुनि । खसभाषाया पत्रकारिताथे भीसं 'पीत पत्रकारिता' नं याय् फइमखु व आः नं खसभाषा छगु त्वःताः मातृभाषाया स्थिति अफ नं बांलानाच्चंगु मदुनि । थ्व ल्याखं म्हिगः पंचायती व्यवस्था क्वःथलेगु निरितिं व थ्व व्यवस्था क्वःदयाः प्रजातन्त्र वल कि नेपालभाषाया सकतां ख्यः बांलाइगु

भलसाय् नेपालभाषाया माध्यमं भीसं पत्रकारिता याना । थ्वया लिपा गणतन्त्र पलिस्थाया निरितिं मातृभाषाया पत्रकारिता याना ।

तर, राजनीतिक व्यवस्था हिलावसं

नं मातृभाषाया उत्थान व थीथी भाषाभाषी जनजातिपिनिगु अधिकार सुनिश्चित जगु मदुनि । अफ भीगु नेपालभाषा ल्हाइपिं नेवाःत म्हो जुजुं वन, थ्व ल्याखं नेपालभाषाया पत्रकारिता

आःया स्थितिइ भन् हे अप्वः 'मिशन पत्रकारिता' जुयाच्चंगु दु । थथे मिशन पत्रकारिता धाःसा नं थीया स्थितिइ व्यवसायीकरण मजुइकं न्ह्याय्मफइगु स्थिति नेपालभाषाया पत्रकारिता

यानाच्चंगुपिन्त मिशन पत्रकारिताया नापनापं थप व्यवसायिक पत्रकारिता नं याय् मालाच्चंगु स्थिति व्वलनाच्चंगु दु ।

अथे हे, भीगु न्ह्यःने न्हूपुस्ताय् नेपालभाषाया पत्रकारिता अफ नं हस्तान्तरण जगु खनेमदुनि । थ्व भीगु निरितिं मेगु हाथ्याः खः । थ्व हाथ्याःयात नं भीसं सामना यानाः थ्व इलय् मिशन पत्रकारिता, व्यवसायिक पत्रकारिता व न्हूपुस्तायात नेपालभाषाया हस्तान्तरण याय्माःगु आज्जु ज्वनेमाःगु खनेदु ।

लहना वाःपौ नं थौं थ्व हे स्वतां आज्जु ज्वनाः पत्रकारिता यानाच्चंगु लसताया खँ खःसा लिसें नेपालभाषा पत्रकारिता यानाच्चंगुपिन्त दैय्दसं हःपाः बीकथं गुकथं ज्याइवः यानाच्चन, थुकिं पुलापिं पत्रकारपिं उत्साहित जुइगु व न्हूपिं पत्रकारपिं न्ह्यःने वइगु ह्वःताः चूलानाच्चंगु खनेदु ।

'लहना केशव-कृष्णबदन मातृभाषा सिरपाः' लःल्हानादीगुलिं लहनाया सकल जःपिन्त दुनुगर्लानिसें सुभाय् देछाना । सुभाय् ।

बुद्ध व बौद्ध

प्रा. सुवर्ण शाक्य

बुद्धधर्म हनीपिन्स बुद्ध शिक्षा कया: बुद्धयात हे जक पुज्याइ। बौद्धधर्म हनीपिन्स थ:थ:पिनि गुरुपिं व इपिं गुरुपिन्स ब्यूगु शिक्षाकथया विधि हना: द्य:द्य:पिं पुज्याइ। बुद्धधर्म हनीपिं सीमित दु। बौद्धधर्म हनीपिं देशब्यापी दु। नेपालय तामाङ, गुरुङ, शेर्पा व थकालि आदि हिमाल व पहाडी थासय च्वीपिन्स बुद्धपूजा धा:सां नं पद्मसंभव, मञ्जुश्री, अमिताभ बुद्धयात पुज्याइ। नेवा:तय नं बौद्धधर्म हनीपिन्स गणेद्य:, महाका:द्य:, निपा: स्वपा: ख्वा: दुपिं व त:पा ल्हा: दुपिं द्य:पिं पुज्याइ। म्हुतुं बुद्ध पूजा धका: नेवा:तय पञ्चबुद्ध आदियात हनी। गुम्हगुम्हेस्यां पुज्याइबलय बुद्धमूर्ति तईपिं नं दु। अयूसां बुद्धमूर्तियात मनूयात पुंकेथे वसतं पुंकी। थनया पुलांगु विहार विहारय क्वा:पा:द्य:यात शाक्यमुनि बुद्ध धका: गनं अमिताभ बुद्ध, गनं बैलोचन बुद्ध, गनं भूमिस्पर्श मुद्राया अक्षोभ्य बुद्धयात मुकुटं पुइका: ह्याउंगां न्ययका: महाद्य:या सिन्ह:या प्रतीककथं बेता:लिं चिका: छायात तइ। अथे हे धलं दनीबलय नं थीथी द्य:पिनिगु पुजा याइ। इमि पाठ याइबलय प्रज्ञापारमिता धका: मूर्ति दयका: नं पुज्याइ। बुद्ध, धर्म, संघ धका: मूर्ति दयका: दथुइ अक्षोभ्य, जवय प्रज्ञापारमिता व खवय षडक्षरी करुणामय स्वनातइ। थुपिं स्वम्हेसित हे त्रिरत्न धका: पुज्याइ। सर्वार्थसिद्धया मूर्तियात पुज्याइपिं बुद्धधर्म हनीपिं व मेमेपिं द्य: पुज्याइपिं बौद्धधर्म हनीपिं ख:।

शिव व शिव सम्बन्धि खँय च्वनीपिन्त शैव धाइथें बुद्ध व बुद्ध सम्बन्धि खँय च्वनीपिन्त भाषाया स्वरुपकथं बौद्ध धाइगु ख:। शिव सम्बन्ध्य शैव धायबलय न्यागु नं खँ शिव सम्बन्धि जुइ। बौद्ध धायबलय न्यागु नं खँ शाक्यसिंह बुद्ध सम्बन्धित हे जुइमखु। मेमेपिं बुद्ध सम्बन्धित खँ धइगु हे बौद्ध जुयाच्वनी। बौद्ध धा:पिनि थितीविति, आचार व्यवहार बुद्ध व बौद्ध धइगुली फरक क्यनीगु ख:। शैव धायबलय शिव सम्बन्धित धका: न्यामह द्य: पुज्या:सां न्याथेयागु विधि हंसां 'शिव' द्य: हे प्रमुख जुइ। बौद्ध धायबलय अथे छमूकथया हे आशय जुइमखु। थीथी द्य:पिनि मूर्ति न्ये:ने तया: धारणी, स्तोत्र,

मन्त्र पाठ याना: गं, दबदब, भुस्या: थाना: शंख व तप्वा:गु चा:तू म्वा:सिं भौं भौं पुया:, होम यज्ञ याना: याइगु विधि गौतम बुद्धया नाप तापा:गु बौद्ध विधि जुइ। गौतम बुद्ध छम्हेसिगु जक मूर्ति न्ये:ने धुं, धुंपाय, फलफूल, स्वां, देवाजक तया: गाथा ब्वना: याइगु विधि गौतम बुद्धकथया विधि जुइ। बौद्ध धा:सां थुकथं बुद्धविधि व बौद्धविधि धका: पा:।

बुद्ध धाइपिन्स गुगुं नं पुजाय अयूला:, थ्वँ छ यलीमखु। बौद्ध धाइपिन्स अयूला:, थ्वँ छयला: नं पुजाया प्रसाद धका: नानाप्रकारया समय नयगु, भव्य नयगु यानाच्वनी। गुलिं गुलिं बौद्ध धका: धा:सां ला, अयूला: मख्यलीपिं नं दु। अथे ला वैष्णव धा:पिन्स नं ला, अयूला: छयलेगु याइमखु। थथे हे ला, अयूला: मख्यलीगु धर्मत यकव दु। बुद्धया अंश वंशकथया शब्द छयलीबलयया खँय गौतम बुद्धयात जक हनीपिन्स नं थ:पिन्त बुद्धानुयायी धर्मी धइकथं 'बौद्ध' नं धा:। 'बौद्ध' खँय: ब्याकरणगत शब्द रचनाकथं बुद्ध सम्बन्धित जुइबलययात छयलीगु ख:। बुद्धधर्मात्मबी जुया: थ:त बुद्ध धका: मधासे बौद्ध धायगु याइगु ख:। बुद्ध वातावरण व बौद्ध वातावरण धायगुली यकव पा:।

बुद्धधर्मयात मानवधर्म धाइ। थुकी मानवताकथया व्यवहार दइ। मानवताया व्यवहारय हत्या, हिंसाया खँ दइमखु। चोरी, डकैटीया ज्या जुइमखु। काम मिथ्याचारया खँ जुइमखु। भूठमूठ, चाकडी, चापलुसी व फटाहापन दइमखु। थ्वँ, अयूला: व कायय:गु नसा, त्वँसा व वस्तु छयलीगु जुइमखु। थजा:गु खं याना: गौतम बुद्धया धर्मयात मानवधर्म धाइगु ख:। थजा:गुकथया मानवीय गुणयात न्यागु धर्मयाम्ह धका: धयाजूसां व बुद्धधर्मकथयाम्ह हे जुइ धइगु बुद्धया मान्यता ख:। उकिं बुद्धधर्म धाय धुन धायवं साम्प्रदायिककथया कव: नीतिया खँ दइमखु। मानवता मदुकथया व्यवहार जुइगु धर्मत व बुद्धधर्म व बौद्धधर्मय तकं धर्म समन्वय धइगु मेगु हे खँ ख:, अलय धर्म सहिष्णुता धइगु नं मेगु हे खँ जुइ। कव: क:घाना च्वनेगु हे धर्म फरक जुइगुया खँ ख:। विश्व ब्रम्हाण्डय मनूया धर्म धका: का:वनेबलय पशु, पन्छि, कीट, पतंग, भूत, प्रेत, पिशाच, गन्धर्व, किन्नर, दैत्य, राक्षस आदिया दथुइ मानवधर्म धायबलय न्याथायच्वमह मनु जूसां इमि बिचा: छमूकथं हे जुइगु संभाव्याया खँ ख:।

गौतम बुद्धया उपदेशकथं धर्म हनीपिन्स 'नित्य मे शरणं अञ्जं बुद्धोमे शरणं वरं, एतेन सच्चवञ्जेन होतु

मे जयमंगल' अर्थात 'जिगु निति बुद्ध छम्ह हे मूलम्ह शरण स्वयां मेपिं सुं शरण मदु। थुगु सत्यवादितां जिगु जय मंगल जुइमा।' धका: धर्मय प्रतिबद्ध जुइ। थन बुद्धयानी धा:, बौद्धयानी धा, अजा:पिन्स बुद्ध धइपिं न्हापा नं यकव जुइधुकल, लिपा नं यकव वइतिनि धाइ। न्यागु धा:सां थौकन्हय हना वयाच्वनागु 'बुद्ध जयन्ती' ऐतिहासिक महामानव शाक्यसिंह बुद्धया जयन्ती ख:। बुद्ध जयन्ती धका: थ्वखुन्हु छन्हु ला कमसे कम शाक्यमुनि बुद्धया स्थल व शाक्यमुनिया मूर्ति दुथासय च्वना: नानाविधियात त्व:ता: चतुरार्यसत्यया प्रतिपादक शाक्यमुनि बुद्धया उपदेशकथं पूजाभाव व ज्याइव: याना: विधि यायगु व व्यवहार हनेगु यायमा:गु ख:। विडम्बना धाय ला छु धाय, भीथाय उगुथुगु ज्याइव: छुना: बुद्धयात हे हिंसायकथं जुइक तक नं बुद्ध जयन्ती धका: हनाच्वनी।

धर्म धका: मथुगु मस्युगु यकव दिनगुलिं थुम्ह सम्यक सम्बुद्धया पूजाविधि व भजनय समर्पितपिन्स तकं ल्वाकबुकज्याक श्रद्धा, आस्था धाधां व्यवहारय च्वनीगु जुयाच्वंगु दु। थुखेपाखे ध्यानय तया: बुद्ध जयन्तीयात साकार थायपाखे प्रतिबद्ध जुइमा:गु दु।

धन्यवाद ज्ञापन

मिति २०७६ साल बैशाख ३० गते सोमबार संस्कृतिविद् वाङ्मय शताब्दीपुरुष महाविद्यावारिधि सत्यमोहन जोशीजीको जन्म शताब्दी महोत्सव कार्यक्रम सफलतापूर्वक सम्पन्न गर्न सहयोग गर्ने तथा सक्रिय सहभागिता जनाउनु हुने जनप्रतिनिधिहरु, राष्ट्रसेवकहरु कर्मचारीहरु, सुरक्षा निकायहरु, सञ्चारकर्मीहरु, विभिन्न संघ सस्थाहरु, विशिष्ट व्यक्तित्वहरु र नगरवासीहरुमा हार्दिक धन्यवाद ज्ञापन गर्दछु।

चिरीबाबु महर्जन, मेयर
ललितपुर महानगरपालिका तथा संयोजक/मुल समारोह समिति

सुचं सुचं सुचं

ने.सं. ११३९ जलाथ्व सप्तमी कुन्हु नेवा: देय दबूया नीन्याव:गु बुदि (वह:दैं) या अवसय छमू छमू लाख तकाया (१,००,०००/-) प्रतिष्ठित नारायणदेवीतीर्थनेवा: समाज सेवा सिरपा:, नारायणदेवीतीर्थ व्यवसायी प्रोत्साहन सिरपा: ल:ल्हायेगु जुया सिरपा: बिबेत ल्व:गु खल:पुच:, संघसंस्था वा व्यक्तियात थ्व हे तछलागा त्रयोदी (२०७५ असार १५) दुने सिफारिस व दाबी यानादिदत दक खल:पुच:, संघसंस्था, व्यक्तियिन्त इनाप यानाच्वना।

सिरपा: व सिफारिस वा दाबी
नारायणदेवीतीर्थ नेवा: समाज सेवा सिरपा: - नेवा: समाजिक, संस्कृति, अधिकार सम्पदा संरक्षणनापं स्वापू दुगु ज्याय च्वछायेबह:गु ज्या यानावयाच्वंगु संघ/संस्था/खल:/पुच:/गुधि/व्यक्ति आदि।
नारायणदेवीतीर्थ व्यवसायी प्रोत्साहन सिरपा: - नेवा: परम्परागत व्यवसाय वा आधुनिक व्यवसाय न्याका: वयाच्वंगु मिसा व्यवसायीक संस्था/कम्पनी/खल:/पुच:/गुधि/उद्यमी आदि।

गिरिधरलाल सिरपा: - नेपालभाषा व नेपालभाषा साहित्य छयल्य च्वछायेबह:गु योगदान बियावयाच्वंगु संघ/संस्था/खल:/पुच:/गुधि/व्यक्ति आदि।
सिरपा:या निति गुपान संघ/संस्था/खल:/पुच:/गुधि/व्यक्ति आदिपाखें सम्बन्धित क्षेत्रय च्वछायेबह:गु योगदान बियावयाच्वंगु ख: धैग आधिकारिक पुष्टि व दुयक विवरण सहित सिफारिस वा दाबी यायेमा:। थथे सिफारिस यायेबलय छम्ह व्यक्ति वा संस्था छमू बिधाय छम्ह व्यक्ति वा छमू हे संस्थायात जक यायेफइ।
सिरपा: सिफारिस पौ देय दबूया ज्याकुथिइ स्वापू तया वा <http://www.deydaboo.org/index.php/downloads> पाखें download यानादिइफइ।

सिरपा: समिति
नेवा: देय दबू
पुष्पलालपथ १७, ताम्सीपाखा
फोन: ४२६९०२९, पयाक्स: ४२६७६०५
Email: deydaboo@ntc.net.np
www.deydaboo.org

१५६३ वत्.गु स्वांया पुन्हिया
लसताय सकल नेपा:मि पिनि सुख,
समृद्धि व देशय शान्ति स्थायित्वया

कामना

Daman B. Shakya
Rohan Shakya

PANCHA BUDDHA
Naghal Tole, Kathmandu | Tel: 4259713, 4259029

१५६३ वत्.गु स्वांया पुन्हिया
लसताय सकल नेपा:मि पिनि सुख,
समृद्धि व देशय शान्ति स्थायित्वया

कामना

तेजमीन ज्वेलरी

गुच्चात्वा:, यैं। फोन ल्या: ४२४९८३८

१५६३ वत्.गु स्वांया पुन्हिया
लसताय सकल नेपा:मि पिनि सुख,
समृद्धि व देशय शान्ति स्थायित्वया

कामना

महालक्ष्मी चश्मा पसल

साभा शपिङ्ग सेन्टर
(मानसिक अस्पताल न्ये:ने) लर्गख्य:, यल।

१५६३ वत्.गु स्वांया पुन्हिया
लसताय सकल नेपा:मि पिनि सुख,
समृद्धि व देशय शान्ति स्थायित्वया

कामना

यश्वरत्न घास्वा

चाक्पाठ, यल

राग, द्वेष व मोहया हुनिं संसार ध्वस्त जुइ

सुनीता मानन्धर

छुं दिं न्हय: तराइ लागाय् धाकुफ्य वल । गन वल ? छु जुया: वल ? छा्य वल ? सुनां नं धाय्मफु । तत:ग्व:गु लत्था क्व:दल । पौ पुइकल । लट्ठायी तार छ्यालब्याल जुल । न्ह्यानाच्वंगु मोटर गाडी क्व:दल । अभ्र छैतकं दुन । सलंस: मनू धा:पा: जुल । गुलिं सित । गुलिं अस्पताल ब्वाकल । छत्थुं व:गु धाकुफसं जीवन अस्तव्यस्त यानाबिल । यैय वि.सं. २०४७ सालय् नं थुकथं धाकुफ्य व:गु ख: । थुगु इलय् नं मनूत सीगु ख: । नेपालय् जक मखु, थुकथं धाकुफ्य भारतय् नं व:गु दु । वङ्गलादेशय् नं छुं दिं न्हय: हे फानी नांया धाकुफ्य वल । थुकिं याना: लखौं मनूत शरणार्थी जुइमाल । फानी चत्रवात आँधीं नं जीवन अस्तव्यस्त यानाबिल । अति विकसित देशय् तकं थुकथं फसं दु:ख बियाच्वंगु दु । थुकथं फ्य वङ्गुया अनुमान याय्त् यन्त्र ला विकास जुल । तर थौं नं थुकथं फ्य सुनां नं दिकेफूगु मडुनि । थुकिं मुक्त जुइफूगु मडुनि । फय्या प्रलय दैय्दसं वइ । सलंस: प्राणीया जीवन ध्वस्त याइ । गबलें नेपालय्, गबलें पाकिस्तानय्, गबलें अफगानिस्तानय् अभ्र गबलें जापानय् । पृथ्वीया न्ह्यागु थासय् नं वङ्गु । न्ह्यागु इलय् नं वङ्गु । न्ह्याग्हेसितं अस्तव्यस्त याइगु । थ्व छगू प्रलयकथं दं वयाच्वंगु दु । थुकथं प्रलय प्राचीन कालय् जक मखु, थौंया आधुनिककालतक नं न्ह्यानाच्वंगु दु । न्हापा न्यनेमदुकथं फय्या प्रलय थौं वयाच्वंगु दु ।

फय्या प्रलय थुलि जक सीमित मजुइफु । थ्व स्वयां ग्यानापुरसे च्वनेफु । अभ्र, थुकिं संसारयात तकं ध्वस्त याना बीफु । थुकथंया खँ आचार्य बुद्धघोषकृत 'विशुद्धिमार्ग' सफुतिइ नं दुथ्याकात:गु दु । थुगु सफु भिक्षु सम्यक सम्बोधि प्राणपुत्रपाखें अनुवाद याना बिज्या:गु ख: । थुकियात सम्पादन कौण्डिन्य संघारामपाखें याना बिज्या:गु ख: । थुकी न्हयथनात:गु फय्या प्रलयया बारे नं छुं खँ स्वय् ।

पृथ्वी गथे निगूगु सूर्य: लुयावइ, अथे हे कल्पयात विनास याय्त् फ्य वइ । फसं चा व ल्वहंचात ब्वय्की । थुकिं चिकूगु फि, चा, ल्वहं पुइकी । अनर्ली कुटागार पाय्गु:गु ल्वहं पुइकी । सिमा क्व:दली । पुइकी । ल्वहं व सिमायात सर्गतय् पुइका यंकी । फसं कुचाकुचा दला

वनी । अनं हे नाश जुइ । थुकथंया पृथ्वीया क्वनिसें फ्य दनावइ । पृथ्वीया प्रदेश नं फय्या वेगं पुइकी । फसं चक्रवाल पर्वत नापनापं सुमेरु पर्वतयात तकं पुइकी । थुपिं फुक्कं सर्गतय् ब्वइ । थुपिं थवंथवय् ल्वाइ । थुकिं याना: पर्वतनापं चुंचुं दली । थुकथं हे भूमी च्वंगु विमान, सर्गतय् च्वंगु विमान नं विनाश जुइ । फय् थुलि वेगं वइ कि चक्रवाल चक्रवालनाप ल्वाइ । थुकिं याना: थ्व सकतां चुंचुं जुइ । अनं हे ध्वस्त जुइ ।

पृथ्वीनिसें तृतीय ध्यानतक फ्य थ्यनी । अनया स्वंगुलिं देवलोकायात नं ध्वस्त याइ । थुगु फ्य वेहम्फल्य् थ्यंका दी । थुकथं दक्क संस्कारया विनाश याइ । क्वय्या आकाशनिसें च्वय्या आकाशतक ख्युंसे च्वनी । थुकिं कल्प कल्पया ई काइ ।

कल्प लिला शुभकण्हा ब्रह्मलोकय् हाकनं लोक प्रकट जुइ । वेहम्फलां च्यूत जूपिं शुभकण्हा ब्रह्मलोकय् उत्पन्न जुइ । थुकथं ज्याखँ असंख्य कल्पतक न्ह्याइ ।

थौं ग्लोबल वार्मिङ्ग जुयाच्वंगु दु । थुकिं याना: हलिन्यंकया लकसय् ह्युपा: वयाच्वंगु दु । थुकिं गनं अतिवृष्टि जुल । गनं अनावृष्टि । गनं फसं दु:ख, गनं

पृथ्वीनिसें तृतीय ध्यानतक फ्य थ्यनी । अनया स्वंगुलिं देवलोकायात नं ध्वस्त याइ । थुगु फ्य वेहम्फल्य् थ्यंका दी । थुकथं दक्क संस्कारया विनाश याइ । क्वय्या आकाशनिसें च्वय्या आकाशतक ख्युंसे च्वनी । थुकिं कल्प कल्पया ई काइ ।

लखं दु:ख । थुकथंया प्रलय छा्य जुल ? छा्य जुइ ? गबलय् जुइ ? धइगु न्हयस: सकसियां नुगलय् दु । थुकिं याना: लोक विनिष्ट जुइ । थ्व खँ नं सकसिनं वा: चाय् काच्वंगु दु । गबलय् विनिष्ट जुइ, थ्व सुनां नं यकीनं धाय् फूगु मडु । तर थौंया परिस्थितिं लोक नष्टया आभास सकसितं याकेधुंकुगु दु ।

सकसिनं वा:चा:, थौं हलिन्यंक अकुशलं थाय् काय्धुंकल । थन कुशल ज्याखँ याइपिन्त अकुशल भा:पी । अकुशलयात अ:पुक्क हे कुशलकथं काइ । थन अकुशलयात अकुशल धाय् थाकु । कुशलयात पं

लिइपिं शून्य । थवं थवय् मतभेद दु । द्वन्द्व दु । राग, द्वेष व मोह नं दु । मां अबुप्रति काय्मह्याय्या द्वेष दु । पासा, थ:थितिं दथुइ क्रोध दु । मानवता गुण संकटय् लात । मानवधर्मया नामय् कुकर्म यात । थुकिं याना: हलिन्यंक विनिष्ट ब्वलंगु दु ।

अकुशल मूलया हुनिं लोक विनिष्ट जुइगु खँ बौद्धग्रन्थ 'विशुद्धिमार्ग'य् न्हयथनात:गु दु । जब राग अप्पया वइ । अन अरिं विनिष्ट जुइ । द्वेष अप्पयवं लखं विनिष्ट याइ । मोह अप्पयवं फसं नष्ट याइ । थुकथं राग, द्वेष व मोहया हुनिं संसार ध्वस्त जुइ ।

राग, द्वेष व मोहया हुनिं अनित्य बोध याय् मफु । सकलें थुकिया ल्यूल्यु ब्वाय् जुइ । अनित्य संसारय् नित्यया आशा काइ । तर अनित्य संसारय् नित्यया आशा याय्गु व्यर्थ ख: । राग, द्वेष, मोहपाखें तापाक्क च्वनेगु प्रलयपाखें तापाक्क च्वनेगु ख: । उकिं बौद्ध गाथा धम्मपदय् नं धयात:गु दु ।

रतिया जायतिं सोको-रातया जायतिं भयं रतिया विप्पमुत्तरस्स-नित्थ साको कुतो भयं रागं शोक ब्वलंकी । रागं भय ब्वलंकी । रागं मुक्त जुइपिन्त शोक जुइमखु । भय गनं वइ ?

२५६३ वत्:गु स्वांया पुन्हिया
लसताय् सकल वडावासि पिनि सुख, समुद्धि व देशय् शान्ति स्थायित्वया

कामना

चिनिचामान बज्राचार्य, वडाअध्यक्ष

यें महानगरपालिका वडा नं १७
महानौद, येँ ।

२५६३ वत्:गु स्वांया पुन्हिया
लसताय् सकल वडावासि पिनि सुख, समुद्धि व देशय् शान्ति स्थायित्वया

कामना

बालकृष्ण श्रेष्ठ, वडाअध्यक्ष

यें महानगरपालिका वडा नं १४
मखं, येँ ।

२५६३ वत्:गु स्वांया पुन्हिया
लसताय् सकल वडावासि पिनि सुख, समुद्धि व देशय् शान्ति स्थायित्वया

कामना

शशिलाल श्रेष्ठ, वडाअध्यक्ष

यें महानगरपालिका वडा नं १५
दमाई त्वा:, येँ ।

२५६३ वत्:गु स्वांया पुन्हिया
लसताय् सकल वडावासि पिनि सुख, समुद्धि व देशय् शान्ति स्थायित्वया

कामना

मचारजा महर्जन, वडाअध्यक्ष

यें महानगरपालिका वडा नं १३
ओम बहा:, येँ ।

२५६३ वत्:गु स्वांया पुन्हिया
लसताय् सकल वडावासि पिनि सुख, समुद्धि व देशय् शान्ति स्थायित्वया

कामना

निलकाजी शाक्य, वडाअध्यक्ष

यें महानगरपालिका वडा नं १५
मासगल्ली, येँ ।

२५६३ वत्:गु स्वांया पुन्हिया
लसताय् सकल वडावासि पिनि सुख, समुद्धि व देशय् शान्ति स्थायित्वया

कामना

नविन मानन्धर, वडाअध्यक्ष

यें महानगरपालिका वडा नं १७
धोविचौर, येँ ।

२५६३ वत्:गु स्वांया पुन्हिया
लसताय् सकल वडावासि पिनि सुख, समुद्धि व देशय् शान्ति स्थायित्वया

कामना

नरुं महर्जन, वडाअध्यक्ष

यें महानगरपालिका वडा नं १८
नरदेवी, येँ ।

२५६३ वत्:गु स्वांया पुन्हिया
लसताय् सकल वडावासि पिनि सुख, समुद्धि व देशय् शान्ति स्थायित्वया

कामना

उदय चुडामणि बज्राचार्य, वडाअध्यक्ष

यें महानगरपालिका वडा नं ११
ज्याबहा:, येँ ।

स्वम्ह चिबाखंमिलिसे खँल्हाबँल्हा

बिमलप्रभा वज्राचार्य

चिबाखं धइगु छु खः ?

लिसः - चिबाखं आख्यान अन्तर्गतया छगु विधा खः । जिं थुइकाकथं मनूया मनया अभिव्यक्तियात म्हो खँग्वलं यक्व प्रभाव लाकेफइगु कथं प्रभावशाली ढङ्ग तिककामिक न्ह्यब्ययगु चिबाखंया विशेषता खः । नां हे चिबाखं । उकिं थ्व ताःहाकः जुइमज्यू । अथे धकाः ताःहाकगु

बाखंया चिहाकलं च्वयगु सारांश नं मखु । थ्व छगु पूर्वगु व स्वतन्त्र विधा खः । चिबाखनय् छगु वा निगू जक घटना दइ । अलय् बाखंया अन्तय् धाय्माःगु ध्याचू वा छुं नं पाय्छि जुइक क्वचाःगु जुइमाः । चिबाखनय् विषयवस्तुयात ब्याख्या यानाच्वनेगु याइमखु ।

नेपालभाषाया चिबाखंया विकासया निति छु उपाय दु थें च्वं ?

लिसः - नेपालभाषाया साहित्यय् चिबाखंया महत्व न्हियान्हिथं अप्पयाच्वंगु खनेदु । च्वमि व ब्वैमितय् थुखेपाखे यक्व हे नुगः क्वसाःगु खनेदु । तर उलि न्ह्याः वनाच्वंगुथें मताः । अप्पसिनं चिबाखं धइगु गथे जुइमाः धइगु मथूगु खनेदु । उकिं थुकिया नितिं इलय्ब्यलय् चिबाखं गोष्ठी जुयाच्वनेमाःगु खनेदु ।

मेगु थथे “सः छगु फरक अभिव्यक्ति”या थेंजाःगु ज्याइवःपाखें नं चिबाखंया विकास जुवनिगु खनेदु । इलय् ब्यलय् चिबाखं धेंधेंबल्ला कासा

लिसः

न्ह्यो व सनिल निम्ह पासापिं । पासा सनिलं फोन यानाः न्हयूयात सःतल । पासां सःतूगु रेण्डोण्टय् न्ह्यो दुहाँवन । छचाःखेरं मिखा ब्यकल । ध्याकुनय् च्वंगु टेबलय् च्वनाः न्हयूयात पियाच्वंमह सनिलं खंकल । पासा सनिलया सः पिज्वल, “छु काय् ?” काफि कि चिया ? “न्ह्यागुसां ज्यू” न्ह्यो नं धाल । काफि अर्डर यात निगू । काफि थ्यने न्ह्यः निगूगिलास लः हल । पासाया सः थ्वल । “उकुन्हुया भ्वजय् पासापिं सकलें थ्यन, छ मथ्यं । जितः पासापिन्सं न्यन, न्ह्यूयात मसःतागु ला धकाः ।

न्ह्यामहेस्यां न्यसां वईतिनि जुइ धया । वइ जुइ धकाः लिसः बिया । छ व हे मवल । “थ्व हे खँ न्यनेत छन्त सःतागु खः । जिगुपाखें छु इन् ?” थथे खँ लहानाच्वंगु इलय् काफि नं थ्यंके हल । काफि टेबलय् दिकाः धाल बेयां “मेगु छु ।” “आःयात म्वाःनि ।” “मात्र थुलि खँ लहाय् थन भी नापलानागु ला ?” न्ह्यो नं न्ववाय् माल । “खः जितः मनय् मच्चनाः नापलाय् हथाय् चायाः फोन याना । छ थ्यंके वल ।” “जि छाय् मवया ? लिसः न्यनेगु खःला ?” न्ह्यो नं धाल । “अँ ! व हे थुइकेत ला धयाच्वनागु ।”

काफि छक्कः, घुटुकक त्वनाः न्ह्यो नं धयार्यकल । “दकले न्हापां जिं लिसः बी न्ह्यः जिगु न्ह्यसःया छं लिसः ब्यू । अलय् जिं बीगु कुतः याय् ।” “जिमि काय्या कयतापुजाय् छ थ्यंला ? म्हाय्य यात बाचा तयाबलय् छ थ्यंला ? मां बाः जंकव यानाबलय् नं मथ्यं । उकुन्हुतिनि बंगलामुखिइ लाखबति च्याकाबलय् नं छ मवः । छन्त छुकिइ मसःता ? जिथाय् न्ह्यागु भ्वजय् नं छन्त सःता । छ गुगु भ्वजय् नं मथ्यं । थुकिया लिसः ब्यू जितः, अले जिं छंगु न्ह्यसःया लिसः बिइ ।” सनिल वार्तां जुल । वयाके लिसः मदु । न्ह्यूया न्ह्यसः न्यनाः सनिलं थःके थःमहं लिसः मालाच्वन ।

यानाः हःपाः बीगु ज्या जुइमाःथें ताः । ने पालभाषा साहित्यिक क्षेत्रय् मथूगु मस्युगु

खँ कनाबीगु तसकं हे म्हो खनेदु । यदि मसःपिन्त च्वयगु मन दुपिन्त च्वयत् हःपाः

बिलधाःसा चिबाखंया विकास अवश्य जुइ ।

राजुराम मुंजंकःमि

चिबाखं धइगु छु ?

दकलय् न्हापां भीसं धवाःथुइकेमाःगु खँ छुधाःसा चिबाखं बाखंया छोटकरी रूप खः हे मखु । चिबाखंयात कयाः थीथी विद्वानतयसं थीथीकथं व्याख्या विश्लेषण यानातःगु दु । वास्तवय् “चिहाकःगु ईदुने गुगुं समस्यायात

चुटुकक च्वंक कलात्मक व न्ह्याइपुक गद्यय् न्ह्यब्ययगु कलायात चिबाखं धाइ ।” थ्व छःगु सर्वमान्य सिद्धान्त जुल । अलय् थौकन्ह्ये चिबाखं च्वयगु ईयां माग नं खः ।

नेपालभाषाया चिबाखंया विकासया निति छु उपाय दु थें च्वं ?

नेपालभाषाया चिबाखंया विकासया नितिं यक्व हे उपाय जिं खनाच्वना । खालि याय् मयाय्या जक हे खँ खः । दकलय् न्हापां ला चिबाखंथे हे भी मांभाय् अलय् थुकिया विकासया नितिं भीसं मयाःसा सुनां याइ ? आः मयाःसा गबलय् याइ ? धइगु भावना भीगु नुगलय् तिकक ब्वलंके माल । अलय् गन समस्या अन समाधान धयाथें उपाय ला पलाः पलाः पतिकं हे वइ । छितः धाय्कि भी नेवाःत मथ्यंगु गन दु ? अलय् भीसं मयानागु छुदु ? व्यापार, व्यवसाय, मिडिया, संघसंस्था, पत्रपत्रिका आदि दक्व थ्यासय् भी दुसा भीसं हे थ्व ज्या छाय् मयाय् ।

दापू

एसइइ जाँचया लिच्चः पिदन । ‘श्रृष्टि डिस्टिक्सनय् पास जुल हँ ! छ धाःसा फर्स्ट डिभिजनय् जक पास जुल खनिसा ।’ पास जूगु लसताय् मरिछवः ज्वना दुहाँवःमह मिलाया ख्वाः खुँसे च्वन, ग्रहणं ल्हाःगुथें । निनिम्ह चमेलिया उपेक्षापूर्ण खँपु न्यनाः मिखा लल धाल । ‘मिला ... ए मिला ...’ धकाः सःतुसःतुं सुरज लयतायाः केहँयात घयपुइ । आशिकाया ल्हातं छ्यनय् पित्तुपियाः लसतां न्ह्याबलें ताःलाय् माः धकाः सुवाः बी । चमेलिया खँपु ललधाःगु मिखां ख्वबिं तिकिननि । सुरज अजू चाइ । ‘हे मैचा, पास जुयाः लयताय् मालं भन छाय् ख्वयागु ?’ मिलानं नवाय् फइमखु । चमेलिं छक्कः वेक्कः मिखां स्वइ । ‘मिलाया ज्वलिंज्वःमह छिमि पाजुया म्हायाय् श्रृष्टि डिस्टिक्सन हयाः पास यात, मिलाया फर्स्ट डिभिजन जक ...’ भचा लुमधंगु खँ प्वकूगु खः ला, पास जुल धकाः ईर्थां जूगु ला धवाथुइके थाकुल सुरजयात चमेलिं धाःगु खँपु व पहलं । सुरज चमेलियात स्वस्वं म्हुतुप्वाः नं चाय्की निनिं नं छु धयागु ? मिलां गुलि मेहनत यानाः, ब्वनाः, छँ ज्या यानाः, लिमला फमला लः काः जुयाः नं फर्स्ट डिभिजनय् पास यात । वया

जाँचया इलय् जि नं मवसे मगाःगु ज्याय् पिहाँ वने माल, निनि नं थःछँय् छक्कः च्वंवय् लाःगु मखु । मिलाया जाँच दु, निनि छक्कः च्वं वा धयां वःगु मखु । मेपिं स्वइतं धाय्त सुं दुगु मखु । बिचरा मिलां छँज्या यायां, चिधिकःमह केहँ समायात बिचाः यायां, आखः ब्वनाः फर्स्ट डिभिजनय् पास यात, व हे तःधं नि । आखः ब्वसा चिया छगु दाय्का बीपिं सुं दुगु मखु, छिमिंछं व हे छुँय् क्वथाय् न्हिच्छिं मत च्याकाः आखः ब्वनेमाः, अथेसां धन्य पास यात का ! फर्स्ट डिभिजनय् । जितः ला जिमि केहँ खनाः गौरव ताः यः निनि ।’ श्रृष्टिया ला न दु मदुया चिन्ता, न छँज्या याय्माःगु तन्ता । वं मेहेनत याना ब्वनाच्वंगु खनाः मांमहेसिया लय् नं ताः, यक्व आखः ब्वनेमाल, न्ह्यः पाः यानाः मफइ धकाः पीर कया जुइ । बौमह भःभः न्ह्या जुइ । श्रृष्टिया ला खालि ब्वने च्वयेगु ज्या याःसा गाः । दने मलाःनिबलय् चिया, दुरु, हलिंक्स छु माः न्ह्यःने तयहइ । जाँच बीमह म्हायाय्या स्वयां अप्पः मांबौया चिन्ता, जाँच ला धात्थे सरोज व समृद्धिया का । श्रृष्टिया ला छुं धन्दा मकाःसे ब्वनां गाः । अथे धयां श्रृष्टिया भाग्यय् इर्थां यानागु मखु । व मचा नं ब्वनीमह

खः, ग्यानिमह मचा खः । तर श्रृष्टि व मिलाया दथुइ निनिया दापूजक मिले मज्जु धयागु का । गन मां बौया मुलय् दनाः आखः ब्वने खँमह श्रृष्टि ... ? गन आखः ब्वब्व मांबौ लुमकाः नुगः हीका च्वनेमाःमह मिला ... ? सुरजया खायुगु तर नायुगु खँ न्यनाः चमेलिया नुगः खुल्ल मिनी । दँबदँ मपायक मदुपिं दाजु तताजु लुमनि । सुरजं धाःगु खँयात वयागु नुगलं मखु धकाः तायेके फइमखु । थः दुने थः याकःचा खँ ल्हाइ । वेकारय् जि छुच्चा जुयाः धाय्लात मचायात नुगलय् स्याक्क धकाः मति तइ । पश्ताय्चाःगु भावं चमेलिं मिलायात घयपुना ‘मिला, जितः माफ या नुगः मछिंके मते, न्ह्यामहं न्ह्याथे हे पास जूसां जितः ला छ पास जूगु हे तःधं । धन्य जि भिंचा मिला । छंगु मेहनत व सफलताया लागि आशिष बियाच्वना । सुरज, छं नं जितः माफ यानाब्यू न्है । छंगु खं जिगु नुगः मिखा नं चाल ।’ धाधां पुजाभः तयाः छयेयूसंगं ज्वेरानाः मिलायात सर्गं बी । सुरजं मुसुमुसु न्हिलाः मिलायात स्वयाच्वनी । चमेलिं खंकी ग्रहण चिलावंगु मिलाया चकंगु ख्वाः, अलय् भविष्यया न्ह्यानाच्वंगु तब्याःगु लँपु ।

बायलपा

जिमि साहित्यिक पत्रिकाया नितिं छन्हू छगू इन्स्योरेन्स कम्पनीइ बिज्ञापन काःवना । अन म्हास्युमह पासा निर्गुण सिं नाप लाना । अलय् जिं धया, “जिगु मेलय् बिज्ञापन मवःगुलिं पेन ड्राइभ ज्वनावया का पासा ।” गैर नेवाः जुयाः नं परर नेवाः भाय् ल्हाय् सःमह अलय् जिनापं नेवाः भासं जक हे खँल्हाइमह व पासा निर्गुण धाल, “पासा, पेनड्राइभय् तय् मछिं ब्लक यानातःगु दु । मेलय् हे छ्वय्माः । अन पि.ए.नापं छक्कः खँल्हानादिसेँ रे, भासैँ जिं नाप लाका बी ।” अलय् जिपिं निम्हं दुहाँ वना । पि.ए.नापं खँल्हाना । अथे जूसां पेनड्राइभय् तयगु कुतः यात । मज्यू धाल । अलय् मेगु मेल ब्यु जिं छ्वया बी धाल । अले जिं सम्पादक पासाया मेल बिया । उकी छ्वया बिल । अलय् व ला मवः धकाः वं सम्पादक पासायात अनं हे दक्व खँ धयाः फोन याना, “ज्वजलपा मोहन ! जिं छंगु मेलय् थनं छ्वया ह्यधुन । छक्कः स्वयाः लिसः ब्युरे न्हिं ।”

जिमिगु फोन खँ न्यनाच्वंमह अनया छन्हू मेमह गैर नेवाः कर्मचारी खस भासं धाल, “ज्वजलपा भनेको के हो ?” जिं धया- “नमस्कार भनेको ।” अलय् वं ला स्वागत धाय्त छु धाइ ? धन्यवाद धाय्त छु धाइ ? गुड मर्निङ्ग, गुडनाइट धाय्त छु धाइ ? धाधां बाईबाई धाय्त छु धाइ धकाः न्यन । जिं वया दक्व न्ह्यसःया लिसः ब्युब्यु वयागु लिपांगु न्ह्यसः ‘बाईबाई’यात “बाय्” धाइ धकाः लिसः बिया । अनया ज्या सिधय्काः का वने न्हिं ! धकाः व पि.ए. व वहे न्ह्यसः न्यमहेसिनं धाल, “बायलपा” जि ला पलख वया खँ न्यनाः अकमकय जुल । अलय् जिं बाय् जक खः धयाः जि अनं पिहाँ वया । उबलय् हे जितः पिने जिल्लायापिं भी पूरा नेवाः जुयाः नं नेवाः भाय् मसःपिं नेवाःतयूसं खालि “निनि, पाजु, अजि” आदि खँग्वः जक लहाना जूसां भी मांभाय्यात म्वाकातःगु, मांभाय् ल्हाय् यःसां ल्हाय् मसःगु विवशता छक्कः लुमसे वल ।

ईश्वरीथैयाँ श्रेष्ठ

चिबाखं धइगु छु ?

चिबाखं धाय्बलय् जीवनया थीथी पक्षमध्ये छगूजक पक्षयात कःघानाः म्हो खँवः, म्हो इलय् ब्वनेगु व न्यकेगु नुगलय् तिकक मिनीकथं सिर्जना जुइगु छु बाखं खः । मेकथं धाय्गु खःसा बाखं छगू क्यबय् ह्वयाच्वंगु स्वां खः धाःसा चिबाखं छगः गमलाय् ह्वयाच्वंगु छक्कः स्वां खः ।

नेपालभाषाया चिबाखंया विकासया निति छु उपाय दु थें च्वं ?

नेपालभाषाया साहित्यख्यलय् चिबाखं विधाया जक मखु, छुं नं विधाया विकासया नितिं लुधनापुस्सेच्वंगु कुतः जुयाच्वंगु खने

मदु । अथेसां चिबाखंयात जक कय्च्याना धाय्गु खःसा चिबाखं च्वमिपिनिगु चिबाखंया समीक्षा, इलय्ब्यलय् चिबाखं सम्बन्धी मुँज्या, अन्तरक्रिया जुइमाः । नापनापं चिबाखं च्वमिपिन्त हःपाः जुइकथं प्रकाशन याय्गुलि नं ध्यान बिइमाः । अले पुलापिं वा न्हीपिं सुं नं चिबाखं च्वमिपिनिगु चिबाखं मुना सफू पिदन धाःसा व चिबाखं सफूया समीक्षा, वा साहित्यकारपिन्त व सफू गथे च्वं धइगु सीकेत समीक्षात्मक गोष्ठी नं इलय्ब्यलय् याय्फूसा थ्व ख्यलय् विकास याय्गु विषयस छगू त्वाथः जुइफू, गुगु त्वाथः निरन्तर रुपं दय् का वनेफुसा याकनं हे चिबाखंया थपू जुइगुलि विश्वास याय्फूगु व लुधनेफूगु अवस्था वइ ।

सत्यमोहन जोशीयात चिनियाँ राजदूत नाप लात

संस्कृतिविद नाप वाङ्मय शताब्दीपुरुष डा. सत्यमोहन जोशीयात नेपाःया निति चिनियाँ राजदूत होउ यान्छी जोशीया हे छैय नापलानादीगु दु ।

चिनियाँ राजदूत वाङ्मय शताब्दीपुरुष सत्यमोहन जोशीयात सच्चिद देया लसताय भित्तुना बियादिसै थ्यमथ्यं ४५ मिनेट तक खैल्हाबल्हा यानादीगु खः ।

नापलायगु इवल्यु डा. जोशी अरनिकोया बारे थःमहं चव्यागु कृति, अरनिको, नेपाल व चीनया दथुइ सम्बन्धयात कयाः चिनियाँ राजदूतयात जानकारी बियादीगु खः । नापं वयुकलं चिनियाँ साहित्ययु थःमहं यानागु अध्ययन व अनुसन्धानया विषयस नं जानकारी बियादीगु खः ।

चिनियाँ राजदूत यान्छी जोशीयात चीन भ्रमणया निति प्रस्ताव नं तयादीगु खः । उगु प्रस्तावयु वाङ्मय डा. जोशी स्वास्थ्य अवस्था व उमेरया कारण भ्रमणया निति आः तत्काल असमर्थ व्यक्त यानादीगु दु ।

ज्याइवल्यु राजदूत यान्छी वाङ्मय शताब्दी पुरुष डा. जोशीयात भिउसाँय्या कामना यासे मतिनाया चिं नं लःल्हानादीगु खः । अथे हे यल महानगरपालिकापाखे प्रमुख चिरीबाबु महर्जनं बुगःद्यया रथ चिनियाँ राजदूत

यान्छीयात लःल्हानादीगु खः । उगु ज्याइवल्यु यल महानगरपालिकाया प्रबक्ता राजु महर्जन, वडा नं. ३या वडानायः श्रीगोपाल महर्जन, उद्योग वाणिज्य संघ ललितपुरया पुलांमह नायः अजरमान जोशीपिनिगु नं उपस्थिति दुगु खः ।

भजन म्येचाः “बुद्ध लुइके”या पितव्वज्या

म्येहालामिलिसै नेवाः एफ.एम.या ज्याइवः न्ह्याकामि गंगा महर्जनया भजन म्येचाः “बुद्ध लुइके” पितव्वज्या जुगु दु । २५६३ क्वःगु बुद्ध जयन्तीया लसताय नेपालभाषा एकेडमी हल्यु जुगु ज्याइवल्यु जनकवि दुर्गालाल श्रेष्ठया मूपाहाँसुइ उगु म्येचाः पितव्वज्या जुगु खः ।

गंगा महर्जनपाखे भजन म्ये न्ह्यव्वःसै न्ह्याकूगु ज्याइवल्यु लोकगायक रत्न बेहोशी बज्राचार्य, म्येचर्चमि वि.नन्द वैद्य, लोककवि राजभाई जकःमि, नेवाः एफ.एफ.पाखे ज्याइवः न्ह्यव्वज्याचर्चगु अनक मिडियाया संरक्षक श्रीराम महर्जन पाहाकथं भायादीगु खः ।

थुगु म्येचाकय दुथ्याःगु म्ये रत्न बेहोसी बज्राचार्य, अनागारिका श्रद्धाचारी, वि.नन्द वैद्य, पवन जोशी, क्रान्ति शाही चव्यादीगु खःसा संगीतकःमि अनिल तुलाधर, रत्न बेहोशी बज्राचार्य, सुरेन्द्र श्रेष्ठ लसयु हनादीगु

खः । नेवाः एफ.एम. १०६.६ मेगाहर्ज्या म्बसाल्यु न्ह्याःगु उगु ज्याइवः एफ.एम.या प्रवन्ध निर्देशक श्रीकृष्ण महर्जनया सभाध्यक्षतायु न्ह्याःगु खःसा ज्याइवः सुरजवीर बज्राचार्य न्ह्याकादीगु खः ।

मातृभाषाया...

नापं भाषिक कार्यकर्तायगु उपस्थितिइ नेवाः पत्रकार राष्ट्रिय दबूया नायः श्रीकृष्ण महर्जनया सभाध्यक्षतायु जुगु उगु ज्याइवः दबूया मूख्याञ्जे सुनिल महर्जन न्ह्याकादीगु खः । ज्याइवल्यु दबूया न्वकू सुरजवीर बज्राचार्य लसकूस यानादीगु खः ।

पत्रकारिता ख्यलयु हाथ्याः

शौ मिडिया काउन्सिल विधेयक हयाः समग्र संचारकःमितयु राज्य हाथ्याः बियाचर्चगु दुसा मातृभाषाया पत्रकारिता याइपिन्त ला भन हे तःधंगु हाथ्याः जुयाचर्चगु दु । भाषिक समावेशीताया पत्रकारितायात प्राथमिकता बिया मवन धाःसा मातृभाषा पत्रकारिता संकटयु लाइगु अवस्था दुगु धयादिसै वयुकःपिन्स मातृभाषा पत्रकारितायात निति राज्य ध्यान बीमाःगु खैय बः बियादीगु दु ।

थ्व हे इवल्यु नेवाः पत्रकार राष्ट्रिय दबूया नायः श्रीकृष्ण महर्जन लहना वाःपौलिसै खैल्हानादिसै आःया अवस्थायु समग्रत पत्रकारिता ख्यलयु हथ्याः वयाचर्चगु खःसा संविधानया धारायात स्वल धाःसा मातृभाषा पत्रकारिता याइपिन्त अफ तःधंगु हाथ्या दुगु धयादीगु दु । वयुकलं नेपाःया न्ह्यु संविधानया धारा १९ संसंचारया हक धकाः चव्यातःगु दु, उकी १५ विद्युतीय प्रकाशन, प्रसारण तथा छापा लिसेया न्ह्याथेजाःगु माध्यमपाखे छुं नं समाचार, सम्पादकीय, लेख, रचना वा छुं नं पाठ्य, श्रव्य, श्रव्यदृश्य सामग्रीया प्रकाशन तथा प्रसारण यायुगु व सूचना प्रवाह यायुगु छापे यायु न्ह्यः प्रतिबन्ध तइमखु धकाः तसकं बालाकक चव्यातःगु दु, तर अनं क्वयु 'तर' धकाः प्रतिबन्धात्मक खैय तयाः नेपाःया सार्वभौमसत्ता, भौगोलिक अखण्डता, राष्ट्रिय व संघीय इकाईया दथुइ बालाःगु स्वापू वा

थीथी जात, जाति, धर्म वा सम्प्रदायया दथुइ स्वापू स्यकेगु, राज्यद्रोह, गाली बेइज्जती वा अदालतया अवहेलना जुइगु, अपराध यायुत दुरुत्साहन यायुगु वा सार्वजनिक शिष्टाचार, नैतिकताया प्रतिकूल ज्या जुइगु, श्रमप्रति अवहेलना जुइगु, जातीय छुवाछुत नापं लैंगिक भेदभावयात दुरुत्साहन यायुगु ज्यायु मनासिव प्रतिबन्ध तयुगु कथंया ऐन दयके फइमखु धकाः धायुमज्यु धकाः चव्यातःगु दु ।

अथे हे २स छुं नं श्रव्य, श्रव्यदृश्य वा विद्युतीय उपकरणया माध्यम वा छापाखानापाखे छुं नं समाचार, लेख, सम्पादकीय, रचना, सूचना व मेगु छुं नं सामाग्री मुद्रण वा प्रकाशन, प्रसारण यात धाःसा वा छापेयात धाःसा अजाःगु सामाग्री प्रकाशन, प्रसारण वा छापेयाइगु, रेडियो, टेलिभिजन, अनलाइन वा छुं नं कथंया डिजिटल वा विद्युतिय उपकरण, छापा वा मेगु संचार माध्यमयात बन्द, जफत वा दर्ता खारेज वा अजाःगु सामाग्री जफत याइमखु धकाः तकं बालाकक चव्यातःगु दु । थ्वया क्वसं हे प्रतिबन्धात्मक वाक्य चव्याः उपधारायु चव्यातःगु छुं नं खँपाखे रेडियो, टेलिभिजन, अनलाइन वा मेगु छुं नं किसिमया डिजिटल वा विद्युतीय उपकरण, छापाखाना वा मेगु संचार माध्यमया नियमन यायुगु, ऐन दयकेत बन्देज माने जुइमखु धकाः चव्यातःगु दु । थुकिया अर्थ पहिचानया मुद्दा ल्हवनीपिं मातृभाषाया पत्रकारिपनिगु ज्यायात संविधानकथं हे गुगु नं इलयु पनेफइगु अवस्था दु । थुकिया अर्थ मातृभाषाया पत्रकारिता याइपिनिगु निति थ्व संविधान हे छ्यकथं पंगः जुइफइगु अवस्था दु, प्रेस तथा अभिव्यक्ति स्वतन्त्रता मदइगु संभावना अप्वः दु धयादिसै वयुकलं थ्व इलयु मातृभाषा पत्रकारिता याइपिं अफ नं सचेत जुया मंकाःकथं न्ह्याः वनेमाःगु अवस्था दुगु नं धयादिल ।

कोथुननी...

थ्व हे इवल्यु नेवाः न्ह्यलुवा उमेश स्थापित थुगु समस्यायात कयाः गुथि संस्थानया पदाधिकारी व कोथुननया सरोकारवालालिसे च्वनाः सहलह ब्याकाः न्ह्याःवनेगु निति मन्त्री अर्याल सहमत जुगु जानकारी बियादिल । थ्व हे इवल्यु सम्पदाप्रेमी उमेश स्थापित, रविन्द्र श्रेष्ठ मन्त्री अर्यालयात उगु छैया पुरातात्विक महत्व व इतिहासयात कयाः जानकारी बीगु ज्या जुगु खः ।

अथे हे थुगु महत्वपूर्ण सम्पदायात संरक्षण व सम्बर्द्धनया निति स्वनिगःया संघीय सभासद, प्रदेशया सभासदालिसै महानगरपालिकाया वडाध्यक्षलिसै दुजः व स्थानीय सरोकारवालालात च्वनाः थुकिया निति संघर्षया ज्याइवः दयु केगु नं तयारी जुयाचर्चगु स्थापित जानकारी बियादिल ।

खयुत ला गुथि संस्थानयु धर्ना बीगु तक ज्या यायुगु खै जुयाचर्चसां नं कानूनी उपचारया निति नं तयारी जुयाचर्चगु व थुकिया निति सम्पदालिसै आदिवासी जनजातिपनिगु सरोकारया विषयस च्युताः कयादीपिन्स नं संघर्षया नापनापं कानूनी उपचारया निति माःकथं ग्वाहालि यायुगु प्रतिबद्धता वयाचर्चगु नं वयुकलं जानकारी बियादीगु दु । थुकियात कयाः याकन नं संघीय व प्रदेशया सभासदालिसै सरोकारवाला पक्षालिसे च्वनाः याकन हे सहलह ब्याकेगु नं नेवाः न्ह्यलुवा स्थापित जानकारी बियादिल ।

मन्त्रीयात ध्यानाकर्षण याकेगु इवल्यु यै महानगरपालिका वडा ल्याः २५या दुजःलिसै सञ्चारकःमिपिं नृपेन्द्रलाल श्रेष्ठ, सुरेन्द्रभक्त श्रेष्ठ व अरविन्द्रमान सिंहपनिगु उपस्थिति दुगु खः ।

Sweet Cave

(जीवन दाईया पसः)

Kalimati, Kathmandu, Nepal

Tel: 4275511, 9741112777, 9851063000

यहाँ भोज तथा पार्टीहरूको लागि चाहिने स्पेशल दही, पनीर, लाखामरी, लालमोहन, बर्फी, रसबरी तथा अरु विभिन्न परिकारका मिठाईका लागि सम्पर्क राख्नुहोस् ।

आउटडोर भेज क्याटरिङ पनि गरिन्छ ।

आयो नून खाउँ स्वस्थ रहौ

गाउँसम्म आयो, आयो नून यसले लामायो घेरै गुन

आयोडिनको कमीबाट हुने विकृतिहरूः

१. गर्भ ड्रिपे, मुठ तिसु अमिरे, अरु भन्ने भएको तिसु अमिरे, अन्धेको तिसु चौटै गर्न सके ।
२. बन्धक नील, लाल, कटेसु, बामरुके, डेढो अरि हुन सके ।
३. पारदर्शक कानोले सुँ कान पारुन सके हुनुको सार्ने छेउकुछेउ सार्ने पारुन सके ।
४. मलरिड आउने, सुनसुनरिडिडि हुने ।
५. अयोडिनको कमीले IQ Level कम हुने ।
६. अयोडिनको कमी भएमा नसिक्काम आलसकय आउने, काम गर्ने सततमा कमी आउने ।
७. अयोडिनको कमीबाट गर्भमिडुले दुःख हुने ।

आयोडिनको कमीबाट हुने विकृतिहरू उन्नास परे हटाउन सकिने । स्वस्थ विकृति आउन नदिन एकमात्र उपाय आउने रीति अयोडिनयुक्त सालतल्लिकको चिन्ट अर्जन पकेटको नुन मात्र प्रयोग गर्नु ।

सोलाट ट्रेडिङ कर्पोरेशन लिमिटेड

केन्द्रीय कार्यालयः पौ.ब.नं. ४८३, कालिमाटी, काठमाडौं, नेपाल, फोन नं. ४२००३१५, ४२००३१६, ४२००३१७, फ्याक्स नं. ९७०१-४२०००४, ४२०१३१५

राम प्रजापति
प्रोप्राइटर

हार्ती मिठाई भण्डार
(शुद्ध शाकाहारी)

कालिमाटी चोक, टंकेश्वर मार्ग, काठमाडौं ।
फोन नं. : ४२७२९९९, मो. ९८०३९८०६९९

यहाँः-विवाह, व्रतबन्ध, पार्टी, पिकनिक, तथा अन्य शुभ कार्यको लागि अर्डर अनुसार मिठाईको व्यवस्था गरिन्छ ।

(क) व्यापारी त्यासा
(ख) हायरपचेज त्यासा
(ग) आवासीय त्यासा

(घ) शेयर त्यासा
(ङ) मुद्दी रसिद धितो त्यासा
(च) क्रमिक निक्षेप त्यासा

मिलन बहुउद्देशीय सहकारी संस्था लि.

ह्वनाछै, पाको, न्हूसतक, यै, नेपाः

फोन ल्याः ४२३१०३६, ४२२२०६५, ४२१६१६७, फ्याक्स : ४२१६१६७

घुस काइमह व बीमह निम्हं दोषी खः ।

घुस लिने र दिने दुवै उत्तिकै दोषी हुन् ।

नेपाल सरकार

सञ्चार तथा सूचना प्रविधि मन्त्रालय

सूचना तथा प्रसारण विभाग

१५६३ वःगु स्वांया पुन्हि
(बुद्ध जयन्ती)या लसताय् सकल प्रणीपिं
बुद्धं क्यनाबिज्याःगु ज्ञानया लँपुइ वने फयेमा धकाः
मिंतुना देछाया ।

विद्यासुन्दर शाक्य, मेयर
यँ महानगरपालिका

१५६३ वःगु स्वांया पुन्हि
(बुद्ध जयन्ती)या लसताय् सकल प्रणीपिं
बुद्धं क्यनाबिज्याःगु
ज्ञानया लँपुइ वने फयेमा धकाः
मिंतुना देछाया ।

बुद्धजयन्ती समारोह समिति
आनन्दकुटी विहार, आनन्दकुटी, स्वयम्भू, यँ। फोन : ४२४१४२०
सिटी आफिस : श्रीघः, विहार, श्रीघः, न.घः, यँ। फोन : ४२५९५९५

१५६३ वःगु स्वांया पुन्हि
(बुद्ध जयन्ती)या लसताय् सकल प्रणीपिं
बुद्धं क्यनाबिज्याःगु
ज्ञानया लँपुइ वने फयेमा धकाः
मिंतुना देछाया ।

Lumbini Garden
NEW CRYSTAL PUL LUM
Buddhanagar, Melikar, Lumbini, Nepal
Tel: 011-580145, 822155, Fax: +977-71-580645
Email: lumngarden@ncr.net.np
MAIL / RESERVATION:
35 Chhaya (Nara) Gali, Jyestha Tole, PO Box 1253, Kathmandu
Tel: 01-4226581, 4226611, Fax: +977-1-4339028
Email: sales@newcrystalhotels.com, newcrystal@ncr.net.np
www.newcrystalhotels.com

१५६३ वःगु स्वांया पुन्हि
(बुद्ध जयन्ती)या लसताय् सकल प्रणीपिं
बुद्धं क्यनाबिज्याःगु
ज्ञानया लँपुइ वने फयेमा धकाः
मिंतुना देछाया ।

बिनोद शाक्य
९८५१०५३१६८
पञ्च रत्न
न्यूरोड, काठमाडौं। फोन: ५७१३४९७

१५६३ वःगु स्वांया पुन्हि
(बुद्ध जयन्ती)या लसताय् सकल प्रणीपिं
बुद्धं क्यनाबिज्याःगु
ज्ञानया लँपुइ वने फयेमा धकाः
मिंतुना देछाया ।

सिद्धि गणेश
बचत तथा ऋण सहकारी संस्था
यट्खा-१९, यँ। फोन : ४२१६०५९

१५६३ वःगु स्वांया पुन्हि
(बुद्ध जयन्ती)या लसताय् सकल प्रणीपिं
बुद्धं क्यनाबिज्याःगु
ज्ञानया लँपुइ वने फयेमा धकाः
मिंतुना देछाया ।

मोतिलाल शिल्पकार
महाप्रबन्धक
उड कार्मिङ्ग इण्डस्ट्रिज प्रा.लि.

१५६३ वःगु स्वांया पुन्हि
(बुद्ध जयन्ती)या लसताय् सकल प्रणीपिं
बुद्धं क्यनाबिज्याःगु
ज्ञानया लँपुइ वने फयेमा धकाः
मिंतुना देछाया ।

माँ पुचःगोफल प्रा.लि.को
महिला क्याटरीङ्ग सेवा
फोन : ४२६६३७७, ४२९२८४४

१५६३ वःगु स्वांया पुन्हि
(बुद्ध जयन्ती)या लसताय् सकल प्रणीपिं
बुद्धं क्यनाबिज्याःगु
ज्ञानया लँपुइ वने फयेमा धकाः
मिंतुना देछाया ।

लुँ वहःया अधिकृत बिज्जेल्ला
सूर्यलाल गोविन्दलाल एण्ड सन्स प्रा.लि.
मखंत्वाः, यँ। फोन ल्याः ४२२२९०९

सेमिनार वा कार्यक्रमया नितिं लञ्च बक्सया डोर टु डोर सर्भिस याय्गु नं व्यवस्था दु। नापं स्पेशल कुल्फी व बर्थ डे केक नं उपलब्ध दु।

Delicious Sweets

बिगबेल
BIG BELL
Sweet & Snacks Pvt. Ltd.

Kamaladi, Ganeshthan
Kathmandu, Nepal
Tel: 01 4247075, 014244323